بازار سرمایه

Capital Market

اقتصادی ۱۶

پنجشنبه ۱۶ مهر ۱۳۸۸-۱۹ شوال ۱۴۳۰ -۸ اکتبر ۲۰۰۹ -شماره ۳۲۱۱

Thursday,8 Oct 2009, Number 3211

پایان دوران نفت ارزان

نفت پایان نمی‌یابد، اما همواره گران خواهد شد .

کشف ذخایر نفتی جدید در خلیج مکزیک، برزیل و آفریقا سبب بی‌اعتباری تئوری «پایان دوران نفت»شده است . ذخایر جدید در اعماق دریا قرار دارند و استخراج آن‌ها پرهزینه خواهد بود؛ بنابراین این امر تئوری «پایان نفت ارزان» را تایید می کند .

به گزارش ایسنا، دو تئوری «پایان دوران نفت» و «پایان دوران نفت ارزان» از سال‌ها پیش در محافل اقتصادی جهان مورد بحث بوده‌اند . کشف منابع جدید، در عین‌حال که تئوری «پایان دوران نفت» را با تردید روبرو می کند، به تئوری «پایان نفت ارزان» بیش از همیشه اعتبار می‌بخشد .

منابع جدید در اعماق دریا

در ماه سپتامبر امسال، شرکت انگلیسی «بی پی» خبر از کشف میدان نفتی «تیبر» در عمق ۱۲۵۰ متری خلیج مکزیک داد . «بی پی» ذخیره نفت این میدان زیردریایی را چهار میلیارد بشکه برآورد کرد . این شرکت انگلیسی، سه سال پیش نیز در همین حوزه، میدان نفتی کوچک‌تری را ردیابی کرده بود که ذخیره آن سه میلیارد بشکه تخمین زده شد .

در ماه سپتامبر، خبر مشابه دیگری نیز از برزیل انتشار یافت . کاشفان نفت در آب‌های برزیل اعلام کردند که ذخایر نفتی میدان زیردریایی «سانتو» دوبرابر پیش‌بینی‌های قبلی است . میدان نفتی سانتو، در فاصله ۳۱۰ کیلومتری سواحل برزیل و در عمق پنج هزار متری دریا، در سال ۲۰۰۶ میلادی کشف شد . کارشناسان در آن زمان ذخیره این میدان را یک میلیارد بشکه برآورد کرده بودند؛ بهره‌برداری از نفت این حوزه قرار است در سال ۲۰۱۲ آغاز شود .

میدان‌های تازه در آفریقا و ایران

منابع جدید دیگری نیز در اوگاندا، آب‌های ساحلی سیرالئون و همچنین گرینلند غربی کشف شده است، اما ذخایر این میدان‌ها چندان زیاد نیست . مثلا ذخیره میدان نفتی «نگاسا» در اوگاندا تنها ۶۰۰ هزار بشکه تخمین زده شده است . در عوض، به گزارش هفته‌نامه آلمانی« فوکوس»، کارشناسان از وجود یک میدان نفتی جدید در ایران خبر می دهند که ذخیره آن به تنهایی هشت میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه تخمین زده می شود .

با توجه به کشف منابع جدید، این پرسش بار دیگر مطرح است که ذخایر نفت تا کی می تواند به نیاز جهان پاسخ دهد؟ پرسش دیگر این است که جهان تا کی می تواند به تامین انرژی خود از طریق نفت ارزان امیدوار باشد . اخیرا چندی از روسای شرکت‌های بزرگ نفتی نیز به جمع کارشناسانی پیوسته‌اند که خبر از« پایان دوران نفت ارزان« می دهند .

> کارشناسان از وجود یک میدان نفتی جدید در ایران خبر می‌دهند که ذخیره آن به تنهایی هشت میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه تخمین زده می‌شود.

نظریه پایان دوران نفت

گروهی از کارشناسان نفتی معتقدند که ظرفیت تولید نفت جهان، اکنون به سرحد کمال رسیده و در آینده رو به کاهش خواهد نهاد . گروه تحقیقاتی دیده‌بان انرژی در مونیخ، سال گذشته اعلام کرد که در سال ۲۰۰۶ میلادی توان تولید نفت با پمپاژ روزانه ۸۱ میلیون بشکه در جهان، مرحله اوج خود را طی کرده است .

به گزارش این گروه تحقیقاتی، از آن زمان تولید سال به سال کاهش یافته است و در سال ۲۰۲۰ باید به روزانه ۵۸ میلیون بشکه برسد . دیده‌بان انرژی پیش بینی می کند که در سال ۲۰۳۰ میزان تولید نفت به نصف خواهد رسید . با توجه به افزایش روزافزون مصرف داخلی کشورهای تولیدکننده، این بدان معنا است که عرضه نفت در بازارهای جهانی با سرعت بیشتری نسبت به تولید آن کاهش خواهد یافت .

تئوری کیگ هوبرت

نظرات کارشناسانی که پایان دوران نفت را پیش بینی می کنند، بر محاسباتی متکی است که زمین شناس آمریکائی «ماریون کینگ هوبرت» در سال‌های دهه پنجاه میلادی انجام داد . از دید این متخصص، حد اعلای ظرفیت یک چاه نفت هنگامی سپری می شود که نیمی از ذخیره آن پمپاژ شده باشد .

کینگ هوبرت، کاهش تولید نفت آمریکا را برای دهه هفتاد میلادی به درستی پیش بینی کرده بود . به همین دلیل است که اغلب کارشناسان همچنان برای تئوری وی اعتبار قائل هستند .

اما کریستف روهل، کارشناس ارشد شرکت «بی پی» به هیچ وجه حاضر نیست «پایان دوران نفت» را بپذیرد . وی می گوید : «این تئوری، از دید علمی قابل قبول نیست . از ۱۵۰ سال پیش، خیلی‌ها این موضوع را پیش‌بینی کرده‌اند و در آینده نیز چنین خواهد بود . »

کریستف روهل، سال گذشته گفته بود : «همانطور که در ۲۵ سال قبل پیش بینی می‌شد، هنوز هم ذخایر نفت برای ۴۰ سال آینده جهان کافی است، زیرا در این میان میدان‌های نفتی تازه‌ای کشف شده و فناوری استخراج و تولید پیشرفت‌های زیادی داشته است . » به گفته این کارشناس، پمپ‌ها، در گذشته تنها ۳۰ تا ۴۰ درصد ذخایر نفتی را استخراج می کردند، اما حالا توان استخراج آن‌ها به ۵۰ تا ۶۰ درصد رسیده است .

کشف ۷۰ میدان نفتی در ۷ سال

مراکز نفتی جهان، برای رد نظریه «پایان نفت» به این نکته استناد می کنند که در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷ میلادی هفتاد میدان نفتی کشف شده که ذخیره هریک از آن‌ها بیش از ۵۰۰ میلیون بشکه است . این میدان‌ها را کارشناسان «فیل» می‌نامند . به این فیل‌ها، در سال ۲۰۰۷ «غولی» نیز اضافه شد : کاشفان نفت در میدان «کاریوکا» واقع در اعماق دریای برزیل ۳۳ میلیارد بشکه ذخیره نفتی تخمین زدند .

در مجموع تاکنون ۴۳ هزار میدان نفتی در جهان کشف شده است . این امر، تئوری «یولیان سیمون»، اقتصاددان آمریکایی را تایید می کند . وی در دهه هشتاد میلادی گفته بود : «اگر قیمت نفت به موازات تقاضای آن در بازار بالا برود، سرمایه‌گذاری در تکنولوژی‌های نوین تشویق می‌شود . این تکنولوژی‌ها امکان حفاری در اعماق دریا را فراهم می‌سازند و از آنجا که دائما ذخایر تازه کشف می‌شوند، نمی‌توان پیش‌بینی کرد که ذخیره نفت تا کی به نیازهای جهان پاسخ می‌دهد . »

تئوری «پایان نفت ارزان»

اما همین نظریه، تئوری «پایان نفت ارزان» را، که اخیرا برخی کارشناسان از آن سخن گفته اند، تایید می کند . حفاری در اعماق دریا و میدان‌های شنی، بسیار پرخرج‌تر از میدان‌های عادی است . پس نفتی را که از این میدان‌ها استخراج می‌شود، نمی‌توان با قیمت ارزان در اختیار مصرف‌کننده قرار داد .

به این ترتیب، اگر حتی بتوان تئوری «پایان دوران نفت» را رد کرد، در صحت تئوری «پایان نفت ارزان» نباید تردید کرد .

اخبار نفت

نماینده کویت در سازمان اوپک:

قیمت نفت تا سال ۲۰۱۲ در سطح ۷۰ دلار باقی می‌ماند

نماینده کویت در سازمان اوپک معتقد است که قیمت نفت تا سال ۲۰۱۲ در محدوده قیمت ۷۰ تا ۸۰ دلار باقی می‌ماند .

به گزارش ایسنا، محمد الشطی ـ نماینده کویت در سازمان کشورهای صادرکننده نفت ـ گفت : قیمت نفت به دو دلیل در محدوده ۷۰ تا ۸۰ دلار باقی می‌ماند؛ اول این‌که نفت کافی برای تامین تقاضای جهانی وجود دارد و دوم این‌که تا وقتی که تقاضای جهانی نفت به سطوح بالای سابق خود بازگردد، به زمان زیادی نیاز است . وی افزود : برخلاف انتظاراتی که ۲۰۱۰ سال بهتری برای تولیدکنندگان نفت نسبت به سال ۲۰۰۹ خواهد بود، بازگشت قیمت نفت به سطوح سه‌رقمی که پیش‌تر در بازار تجربه شده است، امری بعید خواهد بود . نماینده کویت در اوپک افزود : بازگشت همه‌چیز به سطوح عادی زمان خواهد برد؛ تقاضای جهانی نفت پیش از سال ۲۰۱۲ به سطوح بالا باز نمی گردد و بازگشت قیمت‌ها به سطوح بالا نیز چند سال زمان نیاز دارد .

افزایش قیمت نفت خام در هفته گذشته

قیمت نفت خام در هفت روز اخیر از ۶۶ دلار برای هر بشکه به ۶۷/۵ دلار رسید .

به گزارش سنا، قیمت نفت خام در هفته گذشته ابتدا روند افزایشی داشت و به ۶۹ دلار برای هر بشکه رسید، سپس کاهش پیدا کرده و تا مرز ۶۷/۵ دلار پایین آمد .

قیمت نفت خام در هفت روز اخیر

همچنین قیمت نفت خام در ماه گذشته دو بار وارد فاز افزایشی و سپس کاهشی شده است . بیشترین قیمت در این دوره زمانی ۷۱/۵ دلار برای هر بشکه و کمترین قیمت ۶۵ دلار بوده است .

طلا با قیمت ۱۰۴۳ دلار از پیش بینی ها جلو زد

کارشناسان افزایش قیمت طلا را پیش‌بینی کرده بودند . اما به نظر می رسد افزایش قیمت بیش از پیش‌بینی‌ها باشد .

به گزارش بینا، قیمت طلا در بازارهای جهانی به بالاترین حد خود در تاریخ خرید و فروش این فلز رسید و در مبادلات روز سه شنبه، هر اونس طلا یک هزار و ۴۳ دلار معامله شد .

نا مناسب بودن چشم انداز سایر سرمایه‌گذاری‌ها و افزایش تقاضای خرید طلا در منطقه خاورمیانه که بزرگترین بازار طلا در جهان محسوب می شود از دلایل افزایش قیمت طلا عنوان شده است .

آخرین بار که طلا رکورد جدیدی را از نظر قیمت برجای گذاشت مربوط به مارس سال ۲۰۰۸ است که هر اونس آن یک هزار و ۳۲ دلار معامله شده بود . هر اونس معادل ۲۸ گرم است . طلا، به عنوان یک سرمایه‌گذاری مطمئن، در ماه‌های اخیر مورد توجه بسیاری از سرمایه گذاران بوده است .

کارشناسان می گویند : علت افزایش قیمت طلا ناشی از ضعیف شدن دلار است که به دنبال انتشار برخی گزارش‌ها مبنی برجایگزینی یورو و یوآن چین در معاملات نفتی به جای دلار رخ داده است .

سرمایه‌گذاری از طریق خرید طلا در شرایط بحران اقتصاد جهانی یکی از بهترین شیوه‌های سرمایه‌گذاری محسوب می شود .

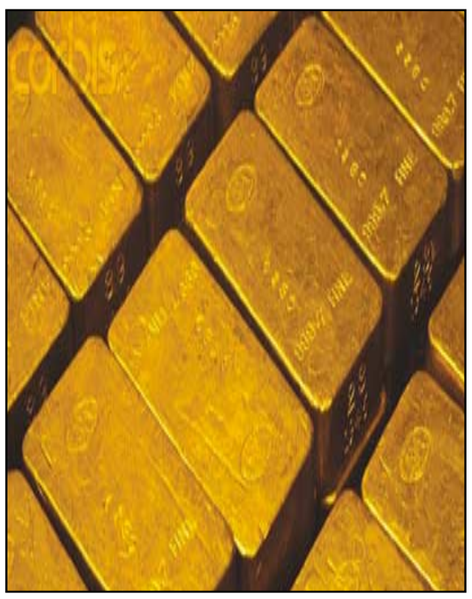

روزنامه «ایندیپندنت» در مقاله‌ای به قلم «رابرت فیسک» گزارش داد : کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، در مهمترین تغییر مالی تاریخ معاصر خاورمیانه، همراه با چین، روسیه، ژاپن و فرانسه قصد دارند تا دلار را از معاملات نفتی خود حذف کنند .

بر اساس گزارش یاد شده، این کشورها در صددند تا یک سبد پولی شامل ین ژاپن، یوآن چین، یورو، طلا و یک واحد پولی مشترک در کشورهای حاشیه خلیج فارس را جایگزین دلار کنند .

به گفته روزنامه ایندیپندنت، وزیران امور اقتصاد و روسای بانک‌های مرکزی کشورهای روسیه، چین، برزیل و ژاپن در حال کار بر روی طرحی هستند که در صورت اجرای آن، دلار دیگر در آینده برای معاملات نفتی استفاده نخواهد شد .

سوکی کوپر، کارشناس بانک بارکلیز به خبرگزاری فرانسه گفته است : «ضعف دلار به مذاکرات محرمانه گزارش شده‌ای باز می گردد که بر اساس آن، قرار است نفت با استفاده از یک سبد پولی مختلف و همچنین طلا، قیمت گذاری شود و این امر بر نگرانی‌ها در باره آینده دلار در بازارهای جهانی افزوده است . » کشورهای کویت و قطر انجام چنین مذاکراتی را تکذیب کرده اند .

در همین حال، سازمان ملل متحد خواستار آن شد تا یک واحد پولی جدید جهانی برای پایان دادن به سلطه دلار تعیین شود .

خبرگزاری فرانسه گزارش می دهد : به گفته سازمان ملل، آمریکا از «امتیازات» دلار برای جبران کسری بودجه عظیم خود استفاده می کند .

عقدایی: عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت بود

با فروش سهام بیمه البرز، رکورد تاریخی بورس در عرضه‌های اولیه شکسته شد .

به گزارش مهر به نقل از روابط عمومی سازمان بورس و اوراق بهادار سید مهدی عقدایی، معاون سازمان خصوصی سازی گفت : بیمه البرز رکورد تازه‌ای را در تاریخ بازار سرمایه ثبت کرد و ۲۶ میلیون سهم این بیمه تنها در عرض ۳۸ ثانیه به فروش رسید که این رکوردی بی سابقه در بازار سرمایه به شمار می‌رود . وی در خصوص قیمت کشف شده بیمه البرز افزود : رقابت بین ۶۲۰ تا ۶۷۰ تومان بود که به طور میانگین ۶۲۹ تومان خریداری شد .

معاون سازمان خصوصی سازی تصریح کرد : بیمه البرز برای کشف قیمت در بازار عرضه شد و عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت بود و سازمان خصوصی سازی هیچ نقشی در تعیین قیمت نداشت .

وی گفت : بیمه البرز در سال مالی گذشته به ازای هرسهم ۹۲ تومان سود را میان سهامداران خود تقسیم کرده است .

افزایش نرخ بهره در استرالیا، موجب رشد دارایی‌های مالی جهان شد

پس از اینکه استرالیا به عنوان نخستین کشور و بدون اعلام قبلی نرخ بهره را افزایش داد، ارزش سهام و دارایی‌ها در تمام بازارهای جهانی بالا رفت .

به گزارش سنا و به نقل از بلومبرگ، پس از افزایش نرخ بهره در استرالیا، ارزش دلار استرالیا نیز در مقابل ۱۶ ارز مهم در بازارهای جهانی بالا رفت . شاخص جهانی MSCI برای ۲۳ کشور توسعه یافته ۰/۹ درصد رشد کرد و قراردادهای آتی S&P 500 نیز ۰/۸ درصد افزایش یافت . قیمت مس نیز پس از پنج هفته پیاپی کاهش، وارد فاز افزایشی شد . نرخ بهره در استرالیا پیش از این در پایین‌ترین میزان در ۴۹ سال گذشته قرار داشت . تصمیم بانک مرکزی این کشور برای افزایش این نرخ به ۳/۲۵ درصد پس از گسترش تولید درکشورهای در حال توسعه و گسترش خدمات در آمریکا اتخاذ شد . تولید در بازارهای در حال توسعه در سه ماه گذشته بسیار افزایش یافته است .

اخبار شاخص

رشد شاخص بورس‌های آمریکایی

بورس‌های قاره امریکا در ادامه روند مثبت شاخص در دومین روز کاری این هفته افزایش چشمگیری داشتند .

به گزارش سنا، به نقل از بلومبرگ؛ شاخص داوجونز در معاملات روز سه شنبه ۶ اکتبر ۲۰۰۹ با ۱/۳۷ درصد افزایش به ۹ هزار و ۷۳۱/۲۵ واحد رسید که نشان از رشد خوب ۱۳۱/۵۰ واحدی شاخص نسبت به روز دوشنبه ۵ اکتبر دارد . این در حالی است که شاخص پایه سهام ایالات متحده (S&P500) با ۱/۳۷ درصد افزایش در روز سه شنبه، رشد ۱۴/۲۶ واحدی را تجربه کرد و به مجموع یکهزار و ۵۴/۷۲ واحد رسید . براساس این گزارش در دومین روز کاری این هفته شاخص بورس نیویورک(NASDAQ) با ۳۵/۴۲ واحد رشد به ۲ هزار و ۵۷/۱۰۳ واحد رسید که نشان از افزایش ۱/۷۱ درصدی شاخص دارد . در ادامه این گزارش شاخص پایه سهام کانادا (S&PTSX) نیز مانند سایر بورس های قاره امریکا با افزایش ۱۴۵/۳۵ واحد رشدی معادل ۱/۳۱ درصد به ۱۱ هزار و ۱۴۵/۳۵ واحد رسید .

جهش دسته جمعی بورس‌های اروپایی

بورس‌های اروپایی در دومین روز کاری این هفته معاملات خود را با جهش شاخص شروع و و بیشترین رشد را در چند هفته گذشته تجربه کردند .

به گزارش سنا، به نقل از بلومبرگ: روز سه‌شنبه ۶ اکتبر ۲۰۰۹ شاخص بورس لندن (FTSE 100) با ۲/۲۶ درصد افزایش رشد خوب ۱۳۱/۵۰ واحدی را تجربه کرد و شاخص این بورس رقم ۵ هزار و ۱۳۷/۹۸ را نشان می‌دهد . براساس این گزارش شاخص بورس فرانسه (CAC 40) نیز با ۹۵/۲۰ واحد افزایش به ۳ هزار و ۷۷۰/۲۱ رسید که ۲/۵۹ درصد نسبت به روز دوشنبه رشد دارد .

این در حالی است که روز سه‌شنبه ۶ اکتبر ۲۰۰۹ در بورس فرانکفورت آلمان (DAX) شاخص با رشد ۱۴۸/۹۵۷۹ واحدی به رقم ۵ هزار و ۶۷۵/۶۴ واحد رسید که نشان از افزایش ۲/۷۰ درصدی دارد . همچنین شاخص بورس اسپانیا (IBEX 35) افزایش ۲۶۰/۱۰ واحدی را تجربه کرد و به ۱۱ هزار و ۸۱۷/۱۰ رسید که ۲/۲۵ درصد رشد را نسبت به روز دوشنبه ۵ اکتبر را در کارنامه خود ثبت کرد . شاخص FTSE ایتالیا نیز مانند دیگر بورس های اروپایی ۶۲۸/۷۴ واحد افزایش پیداکرد و به رقم ۲۳ هزار و ۴۵۹/۵۹ رسید که ۲/۷۵ درصد رشد را نشان می‌دهد .

تحرک شاخص سهام در بازارهای مالی امارات

شاخص سهام در بازارهای مالی امارات متحده عربی در معاملات روز سه‌شنبه افزایش یافت .

به گزارش ایسنا بازارهای مالی امارات متحده عربی روز سه‌شنبه برای دومین روز متوالی شاهد افزایش نسبی شاخص‌ها و حجم معاملات بودند . در معاملات روز سه شنبه در بورس دوبی بیش از ۷۴۱ میلیون و ۵۰۰ هزار سهم به ارزش یک میلیارد و ۹۶۷ میلیون درهم معامله شد که شاخص سهام در این بورس بیش از ۱/۶۴ درصد افزایش یافت و شاخص کل سهام در بازار مالی دوبی به ۲/۴ واحد رسید . هم چنین بیش از ۳۲۷ میلیون سهم به ارزش ۵۷۷ میلیون و ۶۰۰ هزار درهم در بازار مالی ابوظبی داد و ستد شد که شاخص سهام در این بورس بیش از ۰/۴ درصد افزایش یافت و شاخص کل سهام در بازار مالی ابوظبی به ۳۱۶۳/۳۶ واحد رسید .

وزیر اقتصاد بولیوی خواستار شد:

گسترش همکاری‌های ایران و بولیوی در چارچوب منافع مشترک

در دیدار رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری کشورمان با وزیر اقتصاد بولیوی، راه های گسترش همکاری های اقتصادی و تجاری مورد بحث و بررسی قرار گرفت .

به گزارش مهر، به نقل از روابط عمومی سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران، در دیدار رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری با وزیر اقتصاد بولیوی، راههای گسترش همکاری های اقتصادی و تجاری مورد بحث و بررسی قرار گرفت .

بهروز علیشیری در حاشیه همایش فرصتهای سرمایه گذاری ایران در ترکیه در دیدار با وزیر اقتصاد بولیوی، ارتقای روابط اقتصادی و تجاری دو کشور را خواستار شد .

وی ابراز امیدواری کرد : با ارتقای روابط اقتصادی فیمابین، ملتهای دو کشور شاهد شکوفایی هرچه بیشتر روابط دو جانبه خواهند بود .

وزیر اقتصاد بولیوی با اشاره به همکاری های گسترده ایران و بولیوی خاطر نشان کرد : این همکاری‌ها در چارچوب منافع مشترک گسترش پیدا کند .

رئیس بانک مرکزی مالزی:

بانکداری و امور مالی اسلامی از باثبات ترین سیستم‌های مالی جهان است

رئیس بانک مرکزی مالزی با انتقاد از سیستم‌های فعلی مالی رایج در جهان، بانکداری و امور مالی اسلامی را یکی از باثبات ترین سیستم‌های مالی جهان اعلام کرد .

به گزارش ایرنا به نقل از روابط عمومی بانک مرکزی مالزی، «زیتی اختر عزیز» رئیس بانک مرکزی مالزی در سخنرانی خود در اجلاس «بانکداری اسلامی، قبل و بعد از بحران جهانی اقتصاد» در استانبول اعلام کرد که بحران اخیر جهانی اقتصاد، مسایل و مشکلات سیستم‌های مالی رایج در جهان را به خوبی مشخص کرد .

وی با تاکید بر لزوم بازنگری کلی و انجام اصلاحات اساسی در سیستم‌های فعلی مالی جهان، خواستار بازگشت به اصول اولیه بانکداری و فراهم آوردن خدمات مالی ای که باعث ایجاد ارزش افزوده واقعی در اقتصاد می شوند، شد .

رئیس بانک مرکزی در این زمینه به سیستم بانکداری و امور مالی اسلامی اشاره کرد و از آن به عنوان نمونه کاملی از یک سیستم بانکداری که بر اساس ارزش افزوده واقعی در اقتصاد عمل می کند، نام برد و خواستار توجه بیشتر کشورها به آن شد .